

sosalurín

telf. 14720. 11820
box 76, 3800 Tórshavn

Útgevri: p/f sosalurín
Fyritaks- og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Blaðmenn: Hogni Djurhuus
Johann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Árni Joensen
Uppseting: Sosalurín
Prent: Dimmalætting

Prísansari í vanda?

Í KOMANDI viku hevur landsins størsti felagsskapur, Føroya Keyppsamtøka við sínum 7.500 limum, sín árliga aðalfund, og vanligt er, at hesin fundur, eins og virksema samtökunnar alt, hevur stóran almennan áhuga.

IKKI LØGIÐ. Hetta er ikki bert ein vanlig fyrítøka, sum vit annars hava í hópatali av, men ein fólkarrøsla, sum er ein náttúrligur partur av samlaðu arbeiðararøsluni, so væl her heima sum aðrastaðni.

HÓAST MIKLAN mótburð úr ymsum ættum hevur keyppssamtøkursrøslan vunnið sær rættiligt fótafesti síðani hon byrjaði í Føroyum fyrst í fimti-árunum. Frá teirri lítlu kjallarakrambúðini til í dag, við sínum fimm deildum og einum samlaðum umsetningi uppá 50 miljónir krónur.

MEN HÓAST peningaliga framgongd og hóast nýggjar og stásiligar krambúðir við hópin av dygdargóðum vörum, hevur hetta seinasta roknskaparárið samtökunnar ikki verið eins gott og ynskilið var. Hetta heldur vánaliga figgjarúrslit, sum verður lagt fyrri aðalfundin nú ber eisini í sær, at tær útbyggingarætlanir m.a. í Klaksvík og Suðri, mugu leggjast til viks. Spell; tí um fram-burður skal vera, er neyðugt við hesum útbyggingum.

SAMANUMTIKIÐ kann sigast, at hesi heldur dæpru tøl koma dátt við. Ikki minst av teirri orsök, at um keyppssamtøkan ikki longur kann haa ein týðandi leiklut í vørusøluni sum heild, verður torført hjá henni at fremja eitt tað stórsta endamál sítt, nevniliga sum pristálmandi tátturin í øllum handilsvirkseminum, hon higartil hevur megnað.

VIT VÓNA, at hetta gevur onkrum okkurt at hugsa um, tí ein so effektivan prísansara sum keyppssamtøkuna, kunnu vit ikki vera fyríttan.

Avreidda uttanlands-siglingin skúladømi um borgarligan politikk

Teir, sum hildu seg vinna við at darva og støðga uttanlandssiglingini hjá Smyrli verða ivaleyst í seinasta endanum teir stóru tapararnir saman við føroyska samfelagnum, skrivir Axel Skoubo m.a. í viðmerkingunum í dag:

Uttanlandssiglingin hjá Smyrli er nú av á hesum sinni, aftaná bestu rakstrarúrslit nakrantíð, og er hann nú lagdur fyrri teym. Men aðrenn hann varð lagdur, kom í land ein skari uppá 60 virkisfús og dugandi fólk við koyggisekinum á bakinum og uppsøgnini í reyvalummanum. Í tali eru hesi fólk so mong sum eitt úr hvørjum húsi í eini bygd sum Skálavík. Eitt er, at øll hesi fólk verða send út í vinnuløysi við ringum útliti til at finna sær annað arbeiði aftur í bræði, annað, at tað sum hevur eyðkent nýggja sambandslandsstýrið, er hugsjónarligt fátækraðømi, tá tað snýr seg um at skapa virkis- og vinnumøguleikar.

Tá ein ikki tekur við teir burturlokaðu móguleikarnar fyrri at nýta um føroyskt vinnuliv og neyðuga alternativu vinnu, so er uttanlandssiglingin eitt skúladømi um, hvussu borganlig hugsan mótvegis sosialistiskari hugsan, eirindaleyst kveistrar burtur alt umhugsni fyrri áhugamálinum hjá teimum mongu til frama fyrri áhugamálini hjá nøkrum fáum maktmiklum einstaklingum.

Gongdin í málinum um uttanlandssigling hevur verið tugd so oftani, og skal hon ikki verða endurtugd her, men bert víst á, at

hóast beiska mótstöðu frá privatum skipafeløgum saman við tí borgarligu fylkingina, eydnaðist tað framskygdum politiskum flokkum saman við Strandferðsluni at seta skjóti á eitt nýtt og vanrøkt øki innan føroyskt vinnuliv. Ikki nóg miklið við tí, at tað eydnaðist at seta skjóti á, royndin bleiv við einum útlendskum orði einki minni enn ein succes. Og har aftrat kom fram í ljósmála, at í Føroyum eiga vit fólk, sum hvat djurvari hugsan og organisatoriskum evnum viðvíkur eru langt framanfyrri grannar okkara.

Í roynd og veru vóru tað framskygdir føroyingar, sum fyrstir av øllum søu teir perspektivu móguleikar, ið eru í ferðamanna- og farmasigling í Norðuratlands-havinum og Norðsjónum.

Men í Føroyum sum aðrastaðni við eru nøkur sum byggja upp meðan onnur bróta niður, nøkur hugsa djart, samfelagsgagnligt og hyggja fram eftir nýggjum, óroyndum móguleikum, meðan onnur onki siggja, halda seg og sitt vera heimsins naiva, royna at forða øðrum í royndum teirra at gera samfelagið rúmari, liviligari og vinnuliga fjølbroyttari. Millum hesi seinnu eru teir, sum við

alskyns stuðli og vælvild róku millumlandssigling við ferðafólki, men sum ikki søu seg foran fyrri at halda fram. Ístaðin hava teir og aðrir elt hvønn annan í hugsan og siglingarleiðum uttan hugskot um nýskapan og ótar móguleikar. Og tá so framskygdir politikkarar saman við Strandferðsluni vistu á, at á siglingarøkinum vóru ótaldir móguleikar fyrri at bróta upp úr nýggjum, fóru teir í hernað móti hesum nýggja vinnuliga tiltaki, og við sinum politisku vinum og einum Skipafelagsstjóra sum landsstýrismanni hava teir klárað at steðga allari skilagóðari útbygging og framhaldandi uttanlandssigling.

Grundgevingin hjá teimum privatari skipafeløgum og politisku ørindasveinum teirra var, at teir orkaðu ikki at kappast móti einum ferðamannaskipi, sum Strandfaraskip Landsins skuldi reka. Men hyggja vit eitt sindur gjøllari at hesum borgarliga óttanum fyrri kapping, skilja vit, hvi litil og ongin framburður hevur verið seinastu mongu árin innan ferða- og farmasigling, tí teir sum skipa fyrri eru tað, sum onkur plagdi at nevna, stubbateinkjarar.

Høvdu privatari skipafeløgin sýnt positivan vilja til eitt samarbeiði

viðmerkingar

við Strandferðsluna um millumlandssiglingina, tá tað stóð teimum í boði, vildu tey havt móguleika til at skipa og ávirka gongdina og menningina innan ferða- og farmaflutning í Norðuratlandshavinum og Norðsjónum, og vit høvdu tá eisini havt eina rakstrarreind, sum hevði kunna vart tað vunna á hesum leiðum og klárað seg í kappingini við kapitalsterku skipafeløgin, sum í dag siggja stórar móguleikar í at yvirtaka Smyrlasiglingina og víðka hana til størri øki við meira hóskaðum skipum. Í dag eru tey privatari skipafeløgin uttan ávirkan, uttan neyðugan kapital og neyðugar royndir prispávin í einari friari kapping móti t.d. Bergenske og DFDS o.ø. útlendskum skipafeløgum.

Teir sum hildu seg vinna við at darva og støðga uttanlandssiglingini hjá Smyrli verða ivaleyst í seinasta endanum teir stóru taparnir saman við føroyska samfelagnum.

Hvat fólk- og sambandsflokkurin halda seg hava vunnið, við at leggja Smyrli og ferða fyrri viðari móguleikum og framtíðarmening innan millumlandssigling, er helst ein torgitt gáta, sum einans teir sjálvir kunnu svara, um teir yvirheva kunna.

Verður Perlan niðurrivin

Í Sosialinum 26. sept. 1981 stendur: Annars hevur figgjarnevndin avgjørt, at Perlan skal takst niður næsta ár.

Hetta er eitt mál, sum býráðið og ikki figgjarnevndin eiga at avgera.

Annars stendur skrivað í Reglugerð um fyrisingina av kommunalu viðurskiftunum í Tórshavnar kommunu í § 26, 2. petti: Hendir tað, at ein nevnd hugsar um at fremja ætlanir, ið beinleiðis nerta við arbeiðsøki hjá aðrari nevnd, verða samráðingar at fara fram við hesa nevnd, aðrenn ætlanir verða settar í verk, og í § 31, 3. petti: byggi- og býarskipanarnevndin stjórnar øllum ognum kommununnar — tað veri seg jarðarognir ella byg-

ingar — sum ikki sambært hesi reglugerð ella serstakari býráðs-viðtøku eru lagdan undir aðra fyrising. Og í § 31, 5. petti: byggi- og býarskipanarnevndin sendir býráðnum tilráðing um keyp av fœstum ognum og um sølu ella burturleigu av teimum ognum, sum nevndin stjórnar. Eisini sendir hon tilmæli viðvíkjandi umsiting av ognunum.

Her skal ikki vera tikið støða til, um Perlan skal rivast niður ella ikki, men vil eg bert mæla figgjarnevnd Tórshavnar býráðs til at lata Tórshavnar býráð taka hesa avgerð, eftir tilráðing frá byggi- og býarskipanarnevndini. Eliesar Arge, formaður í byggi- og býarskipanarnevnd Tórshavnar býráðs

Tess stytri lesarabrevini eru — tess fleiri er pláss fyrri

Fólkaflokkurin og solidarinosc

Fólkaflokkurin er ígjøgnum málagnað Dagblaðið vorðin svorin hálovari av fakligari organisation og at fakfælg skulu hava sterkt politiskt vald yvir samfelagnum. Hvat er nú hetta. Nei, dettið ikki úr songini, tað er ikki fœ-

oysku fakfeløgin hann sipar til, men fakfelagsrøsluna »Solidarinosc» í Pólandi. Og Dagblaðið hevur enná birt stóra mynd av leiðaranum Lech Walésa og valt hann til »ársins mann» — ein, ið sigur seg vera socialist